

Sygn. akt VIII Gz 12/17

POSTANOWIENIE

Dnia 29 marca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Patrycja Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2017 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

z powództwa R. M.

przeciwko (...) (...) w B. ((...))

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum

w S. z dnia 12 października 2016 roku, sygn. akt X GC 137/15

o zapłatę

postanawia:

1. oddalić zażalenie;
2. zasądzić od powoda na rzecz pozwanego kwotę 450 zł (czteryście pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 12 października 2016 roku Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie odrzucił pozew, którym powód R. M. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) (...) z siedzibą w B. kwoty 5.166,34 zł wraz z odsetkami i kosztami z tytułem wynagrodzenia za wykonywanie prac remontowych na rzecz pozwanej w Niemczech.

W uzasadnieniu, przywołując treść art. 1099 k.p.c. oraz art. 5 ust. 1 art. 7 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, Sąd zaznaczył, że dla ustalenia jurysdykcji znaczenie ma miejsce wykonania zobowiązania. Uzasadnieniem dla przyjęcia tego łącznika jest dążenie do poddania kwestii pojawiających się w związku z realizacją umowy sądowi miejsca najbliższej związanej z łączącym strony stosunkiem prawnym. W przypadku świadczenia usług jest nim miejsce w państwie członkowskim, w którym usługi zgodnie z umową były świadczone albo miały być świadczone (art. 7 pkt 1 lit. b). W ocenie Sądu z treści pozwu, twierdzeń stron oraz przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, iż strony łączyła umowa o świadczenie usług. Umowa została zawarta w Polsce ale wykonywana była w całości na terenie Niemiec. Dotyczy to przy tym zarówno świadczenia powoda, jak i świadczenia pozwanej.

Powyższe postanowienie zaskarżył powód domagając się jego uchylenia i przekazania sprawy do rozpoznania Sądowi I instancji. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie art. 1099 k.p.c., art. 1103⁷ pkt 1 k.p.c. oraz art. 7

Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Europy w sprawie jurysdykcji i uznania orzeczeń sądowych oraz ich wykonania w sprawach cywilnych i handlowych poprzez odrzucenie pozwu mimo, iż w okolicznościach niniejszej sprawy istniała jurysdykcja krajowa z uwagi na to, iż wykonanie umowy w stosunku do powoda miało nastąpić na terenie Polski. Zdaniem powoda nie można zgodzić się z twierdzeniem zaskarżonego postanowienia jakoby umowa zawarta między stronami w niniejszej sprawie wykonywana była w całości na terenie Niemiec, bowiem dochodzone pozwem w niniejszej sprawie świadczenie stanowi należne powodowi od pozwanej wynagrodzenie. Wykonaniem w stosunku do powoda jego świadczenia byłaby tym samym zapłata tego wynagrodzenia. Wynagrodzenie to zostało wskazane przez powoda w fakturach z dnia 22 października i 31 grudnia 2013 roku. Jego zapłata miała nastąpić zgodnie z twierdzeniami pozwu w gotówce do rąk powoda. Wobec faktu, iż pozwana nie dokonała zapłaty w takiej formie, powód pismem z dnia 13 października 2014 roku wezwał ją do zapłaty żądanej kwoty poprzez dokonanie wpłaty na rachunek bankowy w polskim banku. W konsekwencji w zakresie dochodzonej pozwem kwoty, jako świadczenia należnego powodowi, na podstawie łączącej go z pozwanym umowy, wykonanie tej umowy miało nastąpić na terenie Polski.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadne.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko zgodnie z którym, w świetle znajdujących zastosowanie w sprawie regulacji prawnych, twierdzeń przedstawionych w pozwie i podniesionych w odpowiedzi na pozew zachodzi przesłanka braku jurysdykcji krajowej sądów polskich w rozumieniu art. 1099 k.p.c., co winno skutkować odrzuceniem złożonego pozwu.

Na wstępie należy podnieść, że bezspornym pozostawało, iż wskazane w pozwie strony postępowania zamieszkują bądź mają siedziby w różnych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Nie była również kwestionowana wskazana w pozwie oraz podzielona przez Sąd Rejonowy ocena charakteru zgłoszonego roszczenia jako roszczenia z umowy - o zapłatę należności za wykonanie prac brukarskich.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd I instancji przedstawił analizę prawną przesłanek uzasadniających odrzucenie pozwu z uwagi na brak jurysdykcji krajowej w kontekście miejsca wykonania zobowiązania.

W istocie powód w zażaleniu nie kwestionował zastosowania wskazanych przez Sąd regulacji, a podważał jedynie prawidłowość ustalenia miejsca wykonania na jej rzecz zobowiązania w postaci zapłaty objętego pozwem wynagrodzenia.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności stwierdzenia wymaga, że w niniejszej sprawie znajdują zastosowanie przepisy Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U.U.E.L.01.12.1 z późn. zm.), a nie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L z 2012 r., nr 351, s. 1), a to z uwagi na brzmienie art. 66 ust. 1, który stanowi, że przepisy niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie wyłącznie do postępowań sądowych wszczętych, do formalnie sporządzonych lub zarejestrowanych dokumentów urzędowych oraz do ugód sądowych zatwierdzonych lub zawartych w dniu 10 stycznia 2015 r. lub po tej dacie. Pozew został złożony zaś w dniu 14 listopada 2014 r. Odmienne źródło regulacji nie dyskwalifikuje jednak wydanego przez Sąd orzeczenia, a to z uwagi na tożsamość ustanowionych zasad jurysdykcji szczególnej w sprawach dotyczących umów. Treść powołanego przez Sąd Rejonowy art. 7 pkt 1 rozporządzenia nr 1215/2012 stanowi w zasadzie powtórzenie art. 5 pkt 1 rozporządzenia nr 44/2001.

Przepis art. 5 pkt 1 rozporządzenia nr 44/2001 przyjmuje zasadę, zgodnie z którą powództwo przeciwko osobie mającej miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego może być wytoczone także przed sądem miejsca

wykonania zobowiązania (łącznik locus executionis). Przy czym spośród ogółu stosunków umownych wyodrębniono umowę sprzedaży rzeczy ruchomych oraz umowę świadczenia usług (art. 5 pkt 1 lit. b), dla których dla celów ustalenia jurysdykcji określono w sposób autonomiczny „miejsce wykonania zobowiązania”. W odniesieniu do umowy sprzedaży jest to miejsce w państwie członkowskim, w którym rzeczy ruchome zgodnie z umową zostały dostarczone albo miały zostać dostarczone; w odniesieniu do umowy świadczenia usług jest to miejsce w państwie członkowskim, w którym usługi zgodnie z umową były świadczone albo miały być świadczone.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że miejsce wykonania zobowiązania znajdowało się w Niemczech. W rozporządzeniu przyjęto jako miejsce wykonania zobowiązania miejsce wykonania świadczenia charakterystycznego, czyli w przypadku umów o świadczenie usług jest nim miejsce w państwie członkowskim, w którym na mocy umowy usługa była wykonana lub miała być wykonana. Takie zdefiniowanie (częściowe) miejsca wykonania zobowiązania znacząco ogranicza możliwość zastosowania prawa krajowego w aspekcie określenia miejsca wykonania zobowiązania. Powyższe oznacza - co do zasady - że ustalenie miejsca wykonania zobowiązania podlegało wykładni autonomicznej niezależnie od prawa wewnętrznego danego państwa członkowskiego. Nie można zgodzić się też z powodem, że miejsce wykonania umowy w oparciu, o którą powód dochodzi zapłaty należy ustalić na podstawie regulacji zawartych w kodeksie postępowania cywilnego i kodeksie cywilnym, i to w związku z wykonaniem świadczenia o zapłatę jako długu oddawczego. Nawet bowiem miejsce wykonania świadczenia wzajemnego względem świadczenia charakterystycznego należy ocenić z punktu widzenia tego drugiego świadczenia.

W konsekwencji uznać należy, że Sąd Rejonowy kierując się miejscem wykonania zobowiązania prawidłowo ustalił jurysdykcje krajową. Z twierdzeń faktycznych przytoczonych w pozwie oraz z dokumentów załączonych do pozwu wynika, że umowa stron była umową o świadczenie szeroko rozumianych usług (wykonanie prac brukarskich), przy czym świadczenie usług miało miejsce w B. (...). Prawidłowym w konsekwencji było przyjęcie przez Sąd I instancji, że wykonywanie umowy miało miejsce w Niemczech.

W tym stanie rzeczy stosownie do art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zażalenie podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

Powód przegrał sprawę również w postępowaniu zażaleniowym zatem zobowiązany jest do zwrotu stronie pozwanej celowych kosztów procesu odnoszących się do wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w postaci kosztów zastępstwa procesowego. Orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego zapadło przy zastosowaniu przepisu art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 4 w zw. z § 21 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. urzędu w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym na dzień zainicjowania postępowania przed Sądem II instancji.

Sygn. akt VIII Gz 12/17

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)